

Värt att veta som turist i Östafrika

Innehåll

Allmänt	1
Pass	2
Visum/lokala skatter	2
Klimatet	3
Packning	3
Njut av det afrikanska lugnet	4
Mat i Östafrika	4
Inhemska drycker	4
Maträtter	5
Allergier/specialdiet	6
Toaletter/nöden har ingen lag	6
Elektricitet	6
Hälsotips/vaccinationer	7
Säkerhetstips	7
Säker Safari	8
Försenat flyg	8
Dricks	8
Tiggare/gåvor	9
Fotografera människor	9
Under safarin	10
Lite Kiswahili (Mest gångbart i Kenya och Tanzania, i viss mån i Uganda)	10
Försäkringar	10

Allmänt

Under er resa kommer ni att uppleva och se saker som ni inte kan drömma om. Livet i Östafrika är väldigt långt ifrån vad vi är vana vid här hemifrån. Här finns inte obegränsat med el eller rent vatten. Det händer att det blir strömbavbrott och att det inte finns varmvatten just när ni vill ha det. Om ni kan tänka er in i deras sätt att leva, då får ni mycket med er hem. Här i "väst" stressar vi, har tider att passa hela tiden, ingen är nöjd etc. Där "nere" gäller pole pole vilket på kiswahili betyder "lugnt lugnt" men är ett begrepp för "nu tar vi det riktigt lugnt – det fixar sig". Upptäck livskvaliteten bakom fattigdomen: den glädje de små barnen har som leker med något de har hittat efter vägen eller över sin cykel som underlättar så mycket för dem. Bakom fattigdomen döljer sig en livsglädje, kraft och gemenskap som man missar om man bara tittar med sina "västerländska glasögon".

Upptäck skrattet hos människorna – och delta. Speciellt viktigt är det om maten dröjer, om ni sovit dåligt. Då gäller det för er och för andras skull i gruppen att ta det pole-pole. Ni märker nog ganska snart att det inte lönar sig att hetsa upp sig. Är något fel så anmärk vänligt och/eller bestämt men ta det lugnt annars möts ni av oförstånd.

Obs: Afrikas **länder är mycket stora** så en safari (kiswahili för "resa") innebär många timmar i bil. På karttjänster på nätet kan man ofta få info om avstånden. Angiven körtid stämmer dock inte. Att vi oftast inte skriver ut tidsåtgång beror på att det aldrig kommer att stämma. Allt beror på era intressen och vägarnas beskaffenhet som varierar från säsong till säsong. Det är dock mycket att se - så tråkigt lär det aldrig bli. Vilt safarin sker ibland med picknick-lunch. Då spenderar man hela dagen ute på savannen i sin safaribil.

Pass

Passet skall vara giltigt minst 6 månader vid utresedatumet. **Missa inte det!!**
Ni kommer inte att få checka in på flygplatsen om passet inte uppfyller kravet.

Visum/lokala skatter

Tanzania: Ansökan om visum görs online, innan ankomst. Ansök här: <https://eservices.immigration.go.tz/visa/>. Visumet kostar för närvarande \$50 person. Att ansöka om e-visa ska ta mellan 5-10 dagar men ansök gärna tidigare då det ibland kan dra ut på tiden. Standardvisumet är giltigt i 90 dagar och för en inresa. Efter godkänd ansökan får ni ett dokument skickat till er via mail som ni skriver ut och tar med för att visa upp vid ankomst.

Uganda Ansökan om visum görs online, innan ankomst. Ansök här: <https://visas.immigration.go.ug/> Visumet kostar för närvarande \$50 person. Att ansöka om e-visa tar mellan 5-10 dagar. Standardvisumet är giltigt i 45 dagar och för en inresa. Efter godkänd ansökan får ni ett dokument skickat till er via mail som ni skriver ut och tar med för att visa upp vid ankomst.

Kenya Ansökan om visum görs online, innan ankomst. Ansök här: www.ecitizen.go.ke. Visumet kostar för närvarande \$51 person. Att ansöka om e-visa tar mellan 5-10 dagar. Standardvisumet är giltigt i tre månader och för en inresa.

Efter godkänd ansökan får ni ett dokument skickat till er via mail som ni skriver ut och tar med för att visa upp vid ankomst.

Barn under 16 år behöver inte ansöka om visum om de åker i sällskap av sina föräldrar.

East Africa Tourist Visa som innebär att ni får åka i Kenya, Rwanda, Uganda flera gånger över gränsen utan tillägg. Visumet kostar för närvarande \$100 och är giltigt i 90 dagar från utfärdandedatumet. Ni ansöker om EA-visum från det första landet ni ska besöka.

Detaljer ovan kan ändras snabbt utan vår vetskap. Det är därför viktigt att ni håller er uppdaterade om ändringar.

Klimatet

Klimatet är subtropiskt och det är en skön värme året runt. Länderna kan besökas även under regnperioderna: oktober (endast korta regn) samt slutet av mars – mitten av maj (stora regnperioden) men man får då uppleva häftiga regnskurar någon dag, oftast kvällstid.

I det inre av Östafrika (högplatån) är nätterna sköna och temperaturen kan krypa ner vid sällsynta tillfällen till 15 grader, normalt 18-20. Det upplevs pga luftfuktigheten ofta som riktigt svalt så det gäller att ha tröja till middagen.

Vid kusten och på Zanzibar råder tropisk värme dygnet runt.

På de mkt höga bergsområdena (Kilimanjaro och Rwenzori i Uganda) kan det snöa.

Valuta / pengar

Bankomater finns på alla flygplatser och i alla städer. Valuta Shilling: 100 Kenyashilling = 7 SEK, 1000 Tanzaniashilling = 5 SEK, 1000 Ugandashilling = 3 SEK. (Obs kursen ändras ofta så kontrollera vid ankomst.)

Allt inhemskt är billigt, såsom mat, träsniderier och annat hantverk. Prisvariationerna är dock stora mellan enkla och dyra restauranger och mellan turistställen och landsbygd. Förutom till visum bör \$100-300 per person tas med som buffert - om ni missar att ta ut i bankomat.

Om ni tar med er US-dollar så tänk på att ha mindre valörer då det kan vara svårt att växla. USD-sedlar som är från 2006 eller tidigare godtas ej som betalmedel.

På Zanzibar går det endast att ta ut TZS i Stone Town och Paje. Så ta ut pengar vid ankomst! Beräkna 30.000-50.000 TZS/person/dag för enbart mat och lägg alltså till för vatten/öl/vin/drinkar, utflykter mm. På de flesta hotell går det att betala med kort mot en avgift på 3-5%.

Packning

Packa i **mjuka väskor** som är lätta att stuva i safaribilen. Om ni reser flera tillsammans så lägg lite packning från var och en i resväskorna så ni har lite egen packning även om olyckan skulle vara framme och er väska blir försenad. Ange namn/nummer till vår samarbetspartner i landet ni besöker (finns info i bokningsbekräftelsen) om ert bagage blir försenat. Packa alltid lite "nöd-kläder" i handbagaget liksom allt som ni inte kan vara utan såsom medicin, kontaktlinser, kamera mm.

På de flesta inrikesflyg i Östafrika får man ha med max 15 kg bagage/person.

Kläder/utrustning

Shorts, sandaler, T-shirts, en långbyxa, strumpor att smörja in med "mygga" inför middagen i inlandet, underkläder, en varmare tröja – det är allt ni behöver i klädväg.

bekväma bomulls/linnekläder är bäst under safarin. Ficklampa, effektivt solskydd, solhatt och solglasögon och myggmedel är ofta nödvändigt. Varm tröja bör tas med då det kan bli kyligt på kvällar/morgnar under safarin.

Speciellt utanför turistorterna och i städerna bör man visa hänsyn och anpassa sig till Östafrikas seder och täcka axlar och knän.

Allmänt gäller att vårdad klädsel är vad som behövs om ni skall mötas av respekt.

Lokalbefolkningen går själva klädda i kanga som är en typ av tygskynke som man kan använda till det mesta. Badkläder, sandaler, I Uganda kan ni köpa bra stövlar för ca 50 sek inför gorilla-trekkingen och skänka bort dem efteråt. underkläder, T-shirts - någon lite finare till middagen, shorts samt det ni flyger i är allt vad som behövs. Snorkel, badskor kan vara bra också då det på vissa platser runt Zanzibars kust finns sjöborrar på botten. Kläder kan tvättas men måste lämnas in tidigt om ni bor endast en natt på hotell. För vissa 5* hotell och lodger gäller klädkod t ex slips till middagen.

Om ni åker vidare till Zanzibar efter safarin så är det bra att ha med badskor då det finns sjöborrar i havet.

Njut av det afrikanska lugnet

I Afrika har man lärt sig konsten att ta sig tid. Det är viktigare att stanna och prata med en vän som det var längesen man såg än att komma i tid till jobbet. Vi nordbor har ordnat det så tekniskt perfekt att vi borde ha all tid i världen men, i stället stressar vi för jämnar.

Ibland fungerar inte allt så perfekt och logiskt som vi är vana vid och då krävs det en viss flexibilitet hos de resande och kanske kreativitet men framförallt lugn och förståelse för andra kulturer. Pole pole gäller alltid – det är swahili för ”nu tar vi det lugnt”. Allt löser sig.

Mat i Östafrika

Frukt

Bananer, soursop, granatäpple, paradisfrukt, papaya, mango, ananas... Passa på, de kostar bara någon krona utanför turistställena. Kan du inte tvätta frukten så köp endast de med skal (vilket de flesta har). Om du köper banan så se till att inte köpa kokbanan. De små bananerna är oftast sötast.

Inhemska drycker

De två vanligaste ölsorterna i Tanzania är Kilimanjaro och Safari. För att slippa huvudvärk ska man inte blanda Safari och Kilimanjaro säger ryktet, men vi tror nog mer på att det är kvantiteten som är avgörande. Lättöl finns inte. Coca Cola har stor produktion och läsk/mineralvatten finns överallt. Prova gärna Stoney - läsk smaksatt med ingefära (swahili: tangawizi). Undvik att köpa läsk i burk eftersom de är importerade och inget pantsystem finns.

I Kenya och Uganda heter ölen Tusker. All öl i Östafrika är av tämligen hög kvalitet. Pris från 20 till 45 SEK.

Maträtter

I städerna är maten internationell men ändå är de traditionella rätterna vanliga:

Ugali = en tjock gröt som ofta är gjord på majs, ibland blandat med kasava, ris och/eller sädeslag är stapelfödan i Östafrika. Ugali kan jämföras med vår klomp i konsistens och äts ofta tillsammans med någon typ av sås och om man har rådt kött eller fisk i såsen.

Kasava är en rotfrukt som kommer ifrån en mycket torkresistent buske. Smakar inte mycket i våra munnar men räddar många liv. Den härstammar ifrån Sydamerika men är sedan 100-tals år spridd över världens varma områden som kulturväxt.

En annan rätt som man äter ofta är Wali som är ris som ofta kokas i kokosmjölk och får en mild, lite söt smak.

En mycket vanlig och nyttig grönsak är kokt spenat eller en annan spenatliknande (vatten-)ört. (Båda kallas muchiche/mchiche).

Kokbanan (ndizi) finns ofta på menyerna. Smakar som potatis med en "kryddning" av banan.

Pilau, nationalrätten i Tanzania består av ris som blandas med fisk, räkor eller med kött, kryddat med kanel, kardemumma, svartpeppar och kryddnejlikor.

Getkött är favoritköttet och det smakar bra, våga prova! Kött anses som fin mat (precis som i det gamla jordbrukarsamhället Sverige) och det kan verka oartigt att tacka nej om du blir bjuden såvida du inte säger att du är vegetarian.

Kyckling finns alltid. Smakar ofta bra även om det naturligtvis är segare än hemma.

Hemfriterad potatis är också standard.

Glöm inte att prova fisken - tilapia (en ciklid) är mkt god, nilabborre måste oftast beställas pga att den skickas som filé till bl a Europa. Vid havet gäller king fish, barracuda, snappers m.fl och förstås languster (hummer utan klor)).

Av hänsyn till muslimerna serveras sällan griskött. En del restauranger serverar inte öl eller vin. I Kenya är det vanligt med griskött även vid kusten.

Om ni äter med händerna: använd höger hand.

För Uganda med sina många språk förekommer andra namn på rätterna ovan men ofta vet de vad det är.

Är ni hemma hos någon så var beredd på att man tackar Gud för maten innan likt vi gjorde för några decennier sedan. Ovan för oss som tappat den (ödmjuka) kulturen - ni dör inte om ni deltar.

Frukost

Vitt bröd, chapati (fett men gott tunnbröd) eller mandazi (osötad munk) serveras tillsammans med te. Te heter chai och är ofta med mjölk och massor av socker. Be att få mjölken bredvid.

På våra hotell försöker vi se till att ordentlig frukost ingår men i något fall kan endast te/kaffe och bröd med marmelad och smör ingå. (så kallad internationell frukost). Fråga vad som ingår. Ofta finns en del av frukosten på ett buffébord och så får man beställa till ägg, bacon, pannkaka mm.

Snacks

Samosa som liknar piroger kan man hitta i gatustånd och på de flesta restauranger. De brukar innehålla kött eller grönsaker. Ett måste för den som är sugen eller vill ha en lättare lunch, eller varför inte köpa en mogen avokado – rena hälsokosten och en njutning. Risken är dock att du inte kommer att tycka att avokadon hemma är så god när du är hemma igen.

”Citronsoppa”

Efter och ibland före maten kan vatten serveras i ett fat ibland med citronskivor i. Ni skall **tvätta fingrarna** i detta vatten så sleva inte i er det! (Vilket har hänt att turister gjort). Se alltid till att ni tvättar händerna före maten speciellt om ni är på lokal restaurang – det finns alltid en tvätt ho någonstans. Mycket vanligt är att de kommer med tvål och varmvatten till bordet också: Tvåla in er och så håller kyparen vatten över era händer.

Allergier/specialdiet

Östafrika har ett väl fungerande segregerat samhälle med stor respekt för varandras religion. Så har ni av religiösa skäl olika krav på mat är det inga problem alls men ni skall förstås meddela köket/hotellet omedelbart vid ankomst.

För allergiker är det sämre medvetenhet även om vanan att hantera allergiker ökar. Ni skall via allergiförbundet eller er egen förening få ut ett informationsblad på engelska och gärna också på kiswahili. Detta skall visas köket/hotellet vid ankomst samt muntligt poängteras hur viktigt det är. Meddela gärna oss på afrikaresor.se också så meddelar vi hotellen/guiderna före ankomst.

Toaletter/nöden har ingen lag

Ibland är det bara ett hål i golvet, ovanför oss, men man vänjer sig (och ofta är detta mer hygieniskt). Bra att ha med handsprit då det på vissa enklare toaletter inte finns någon möjlighet att tvätta händerna.

Elektricitet

220/230 V (fast snarare 170 – 240 V). Stickkontakterna har tre flatstift varav skyddsjord i mitten som spärrar om den inte ansluts. Det kan gå att få in en svensk kontakt – be om hjälp, man måste sticka in något i jorduttaget för att spärren skall släppa. Ta med adapter om du ofta har behov av el. På hotellen i parkerna bryter de strömmen kl 22 - 24 och i allmänhet förekommer mycket elavbrott.

Hälsotips/vaccinationer

Kontakta alltid en vaccinations-/vårdcentral i god tid före din resa för att få uppdaterad information om vilka vaccinationer som krävs.

Gula feber-vaccin kan krävas vid inresa. Hör efter med vaccinationscentralen innan avresa.

Se till att ha kraftigt solskydd med er och glöm inte att använda det.

Eftersom ni kan tillbringa många timmar resande kan det vara bra med något diarréhämmande preparat till exempel Imodium. Vaccin mot kolera (Dukoral) finns också. Ett tips är att alltid ha en toarulle i väskan då det kan vara dåligt med papper på offentliga toaletter.

- Ät inte frukt utan skal eller färska grönsaker om du inte vet att de är rengjorda.
- Tvätta händerna före maten. Om man sitter på en (lokal) restaurang kommer det nästan alltid fram någon med en karaff vatten och en skål så du kan tvätta dina händer. Annars brukar det alltid finnas ett handfat. Man äter ofta enbart med händerna på lokala restauranger utanför städerna. Iakttag hur man formar riset med fingrarna. På standard-turerna får ni inte uppleva detta om ni inte säger till er guide att stanna på lokalt ställe för till exempel lunch.
- Alla reagerar på sitt sätt när man kommer till ett nytt land och ny miljö. Hör du till dem som lätt får förstoppning får du vara extra noga med att dricka mycket och röra på dig.
- Malariaprophylax är ofta nödvändigt men eventuellt inte om man bara åker till Zanzibar då kan myggstift räcka.
- På kvällen bör du ha myggmedel på dig, även på restaurang, främst på fötter och ben.
- Kom ihåg att röra på dig under den längre flygningen. Det räcker med att sträcka på sig ordentligt ibland. Om du vet med dig att du lätt sväller i fötterna så är stödstrumpor sköna att ha på sig under långflygningar.
- Drick inte vatten från kran - köp vatten från affären. Var inte rädd att dricka det vatten som erbjuds som dricksvatten av guiderna under klättringen på Kilimanjaro – det är anpassat för er.
- Om du skulle bli dålig var inte rädd att gå till doktorn. Där brukar man få ett snabbt besked rörande de vanliga tropiska sjukdomarna såsom dysenteri, amöba och malaria. Medicinen kostar bara en tiondel mot hemma för dessa åkommor och den är lika effektiv.
- HIV/Aids är väldigt vanligt bland prostituerade. Samma gäller de sexuellt frisinnade och ofta ståtliga män som raggar på stränder och barer.
- Läs gärna denna länk innan ni gör henna-tatueringar. <https://lakemedelsverket.se/malgrupp/Allmanhet/Kosmetika-och-hygienprodukter/Svarta-hennatatueringar/>

Säkerhetstips

Östafrika är lugnare än de flesta andra länder i världen men i storstäderna och på de stora turistorterna krävs som vanligt försiktighet. Lämna för säkerhets skull dyra smycken hemma. Uganda hade en gerillaarmé i många år men den är neutraliserad och bort sedan mycket länge. En kung i en av kejsardynastierna fängslades 2015 och det har orsakat en del angrepp på poliser. I Kenya har nomader/boskapsskötare råkat i konflikt med farmer med skottlossning som följd under de extrema torkperioderna. Men det är inga problem för dig som turist.

Det händer ofantligt mycket mer i Stockholm, Malmö och Göteborg!! I Tanzania finns i dagsläget inga motsättningar som leder till våld.

Generellt förekommer det mindre problem i dessa länder än i Europa. I städer och på turistorter förekommer sällsynt men ändå rån som överallt annars i världen. Lämna smycken hemma! Blir ni utsatt så gör exakt som de säger och utmana inte på något vis. Straffen i Afrika är hårda så tänk inte ens tanken på att ta kort på dem. Håll er bara lugna och titta ner i backen.

Ficktjuvarna på turistställena är skickliga. Ha pass och reskassan skyddad med bara fickpengar lättare åtkomligt. Gå inte ut efter skymning - ta taxi ifrån restaurangen på kvällen. Chansa inte och resonera att det inte händer dig. **Om inte annat tänk på er guide eller hotellpersonal som får jobba hela natten med polisen om något händer.** Lämna inga värdesaker på rummet eller i bilen om inte guiden säger annat. Undvik att bli berusad ute i staden!

Säker Safari

Vi skandinaver har inget riktigt farligt i vår natur och har inte råkat ut för krig eller oroligheter på flera hundra år. Vi känner oss säkra och trygga i alla miljöer. Att vi kan vara det är ju något mycket positivt normalt men blåögdhet och känsla av att inget kan hända just mig hör inte hemma i nationalparkerna i Afrika!

Det har hänt att barnfamiljer hoppat runt på stenarna vid floden utanför lodgen. Där ligger "killing-maskiner" på ett ton! En krokodil kan tyckas slö och långsam men hastigheten hos en krokodil som anfaller är imponerande – en fullkomlig explosion. Låt aldrig barnen springa runt utan uppsyn - inte ens till och från maten. Gå inte på promenad utan guide i eller i närheten av parker och reservat!!! Lyssna på er guide och på info vid lodgerna.

I poolen eller havet får naturligtvis inga barn lämnas utan uppsyn. En tragedi kan inträffa på 30 sekunder. Inga badvakter finns i Afrika

Försenat flyg

Det händer någon enstaka gång att flyget blir så försenat att safarin påverkas. Vi och vår representant i Afrika gör vad vi kan för att er safari skall påverkas så lite som möjligt så "Dont worry". Har ni extra försäkring (normalt ett tillägg till hemförsäkringen) får ni det ni missat ersatt av ert försäkringsbolag. Kolla ert försäkringsbolag innan ni reser. Vid förseningar skall ni skicka SMS - helst ringa - till den kontakt ni fått i Östafrika dvs den som ansvarar för er på plats.

Dricks

Tillhör kulturen i hela Afrika men för oss är det ovant. Att ge för lite är förstås fel om servicen varit som den skall men att ge för mycket är också fel. Här kommer därför riktlinjer.

Till er guide på safarin:

Riktlinjen är \$15-25/dag till er guide.

En guide bör få minimum av ca \$250 totalt för en vecka, ca \$200 i Uganda då de har lägre utbildning där generellt. Är ni bara två kan ni som minimum ge mindre (\$200 respektive \$150). Detta gäller om guiden "gjort sitt jobb". Är han extra serviceminded eller ni begärt extra tjänster så ge gärna lite mer. Vill ni ge mindre pga att ni är missnöjda med någon detalj så förklara varför vänligt men bestämt. Kontakta också oss och förklara senare.

På hotellet:

Finns det en dricksbox på hotellet så kan ni lägga ca 2-8 USD/natt. Finns det ingen tippingbox är det kutym att ge dricks om ni begärt en extra tjänst t ex att ni fått frukost på rummet. I övrigt behöver ni inte ge någon dricks.

På restaurangen:

I Östafrika inget eller runda av uppåt.

Övrigt

Ibland som i hamnar, på kajterminaler och vid flygplatser kan någon mer eller mindre rycka av er väskorna för att bära dem 50 meter och sedan kräva dricks. Om så sker säg vänligt men bestämt att detta accepterar ni inte och dra/bär väskorna själva eller ge dem inte vad de begär utan istället vad som är rimligt till väskbärare = 1000 till 5000 shilling.

Tiggare/gåvor

Kihansi Afrikaresor har en strikt policy vad gäller gåvor. Policyn är som följer:
Generellt gäller att absolut inga gåvor av något slag får skänkas till privatpersoner.

Skulle ni besöka ett område där skörden slagit fel så folket verkligen svälter så ta kontakt med hjälporganisation och beskriv problemet. Där kan ni också skänka något.

Bidra inte till "give me my money" mentaliteten. Den är skapad av oss msungos (utlänningar). Ge absolut inte till barn eller ungdomar – inget godis, pennor - ingenting! De som tigger är oftast inte de fattigaste utan de som är mest framåt. Genom att ge dem pengar/saker bidrar ni till att öka antalet gatubarn då de ser att de kan "tjäna" pengar istället för att gå till skolan. Stöd i stället hjälporganisationer.

Undantag: äldre eller handikappade som ber om något och som uppenbarligen är tiggare. De har inget annat försörjningssätt. På fredagar är de ofta mest aktiva och då är det kutym att alla skänker något till dem.

I en del städer t ex Mwanza finns organisationer som stöder gatubarn så de får gå runt och sälja något t ex frukt. Köp och bidrag till en meningsfull sysselsättning för dem!

Vill ni ge pennor, kläder, böcker eller annat så sök upp en skola, sjukhus eller barnhem och ge det till föreståndaren, läraren eller rektorn.

Vi-skogen.se och **Musoma.se** är organisationer som vi vet är garanterat seriösa och gör stor nytta.

Fotografera människor

Undvik att fotografera människor utan att först be om lov. En del, främst på landsbygden, kan ta mycket illa upp. Massajer och andra låter sig ofta fotograferas mot ersättning. Vid tillställningar där du är inbjuden är det i stället positivt att ta kort (många vill ha kopior).

Frågar någon om du vill ta kort på något intressant som han ansvarar för, kommer han med all säkerhet att vilja ha pengar av dig efteråt.

Ta med stort minneskort, för i Östafrika finns mycket att fotografera.

Fotografera **inte** militärer/poliser – det är förbjudet liksom i många andra länder i världen. Även fotografering ombord på färjan mellan Zanzibar och fastlandet är strängt förbjudet!! Det händer tyvärr att folk bryter mot detta och blir av med sina kameror och i värsta fall arresterade för otillåten fotografering av militärer. Dyra böter avkrävs dessutom.

Under safarin

Tänk på att under safarin är det ni som är på besök hos djuren! Mata INTE djuren (aporna) i parkerna – ni gör dem en otjänst om ni matar dem, de slutar då söka efter föda själva och om det inte kommer några bilar (tex under regnperioden) kommer de att svälta. Det slutar ofta med att aporna blir så aggressiva i sitt tiggeri att de är tvungna att avlivas.

Respektera vad guiden säger – han är experten. Se också Säker Safari ovan.

Guiden sätter sig vid ert bord vid lunch och/eller middag normalt. Detta för att ha möjlighet att diskutera och informera. Är detta obekvämt så säg till. De är proffs och tar inte illa upp.

Lite Kiswahili (Mest gångbart i Kenya och Tanzania, i viss mån i Uganda)

Habari = Hur mår du?	Nzuri (ntsori) = Bra	Jambo = Hej
Asante/asante Sana = Tack	Karibu = Välkommen	Pole pole = Ta det lugnt
Ndiyo = Ja	Hapana = Nej	Sana = Mycket
Moja, Mbili, Tatu, Nne, Tano = ett, två, tre, fyra, fem		

Nzuri Sana (mycket bra) svarar man på Habari gani (god dag, egentlig betydelse "något nytt?")

SHIKAMON är en mycket vördnadsfull hälsning – svara MARAHABA – öva på detta – speciellt om vi tar er utanför turiststråken.

Alltid betoning på näst sista stavelsen i kiswahili; skriften uttalas som tyska (u = <o>, o = <å>)

Försäkringar

Sist men inte minst - reseförsäkring. Med en tilläggsförsäkring till er hemförsäkring täcks det mesta. Tänk på att ni åker utanför EU vilket innebär att ni måste ha en reseförsäkring som täcker sjuk-vård och transporter och inkluderar SOS International. Kontakta ert försäkringsbolag!

SOS International vid svåra eller allvarliga skador, har öppet dygnet runt och är försäkringsbranschens gemensamma serviceföretag.

Telefonnummer till SOS International: +45-70 10 50 50, Fax +45-70 10 50 56

Plastförbud

I Kenya och Tanzania råder förbud mot plastpåsar. Det är ett steg i rätt riktning för att få bukt med den stora nedskräpningen i landet. Ni får inte ha med några engångsplastpåsar när ni kommer in i länderna. Se till att titta efter ordentligt i bagaget och lämna eventuella plastpåsar från taxfree och ziplock-påsar där ni förvarar era vätskor på flygplanet innan ni går av. Att ta med plastpåsar till Tanzania eller Kenya kan innebära dryga böter eller till och med fängelsestraff.

Safari Njema! (Trevlig resa) önskar vi på KIHANSI AFRIKARESOR AB